فصلنامه خانواده درمانی کاربردی

پدیدارشناسی تجارب مثبت افراد متأهل از رضایت زناشویی در شرایط همه‌گیری کووید-۱۹

سیما حسین پور کهواز | گروه مشاوره، واحد اهواز، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران
مریم غلامزاده جفره* | گروه مشاوره خانواده، واحد اهواز، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران

دریافت: ۱۴۰۱/۱۱/۱۹ | **پذیرش:** ۱۴۰۲/۰۸/۱۳ ایمیل نویسنده مسئول: gholamzadeh.mm723@gmail.com

چکیده

هدف: هدف پژوهش حاضر واکاوی تجارب مثبت افراد متأهل از رضایت زناشویی در شرایط همه‌گیری کووید-۱۹ شهر اهواز بود. **روش پژوهش:** روش این مطالعه به شیوه کیفی و پدیدارشناسی بود. از میان متأهلین شهر اهواز ۲۰ نفر (تعداد به اشباع رسیده) به شیوه نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند و از شرکت‌کنندگان مصاحبه‌ای نیمه ساختار یافته انجام شد. برای روایی یافته‌ها از دیدگاه خبرگان و برای پایایی نیز از ضریب توافق کدگذاری استفاده شد که مقدار آن ۰/۹۲ حاصل شد. **یافته‌ها:** از نتایج حاصل از تحلیل موضوعی از رضایت زناشویی زیر مضمون‌هایی شامل صمیمیت عاطفی و نزدیکی همسران، وقت‌گذرانی و فعالیت مشترک همسران، توانایی سازگاری همسران با شرایط جدید و مواجهه مثبت با تجربه جدید و فرصتی برای مهارت‌آموزی به‌دست آمد. **نتیجه‌گیری:** با توجه به نتایج به‌دست آمده از این مطالعه، می‌توان دریافت که همه‌گیری کووید-۱۹ علاوه بر جنبه‌های منفی آثار و پیامدهای مثبتی را در زمینه‌های گوناگون بر روابط زناشویی داشته است.

کلیدواژه‌ها: *پدیدارشناسی، رضایت زناشویی، کووید-۱۹، همه‌گیری.*

فصلنامه علمی پژوهشی
خانواده درمانی کاربردی

شاپا (الکترونیکی) ۲۴۳۰-۲۷۱۷
http://Aftj.ir
دوره ۴ | شماره ۴ پیاپی ۱۸| ۴۲۷-۴۱۳
پاییز ۱۴۰۲

نوع مقاله: پژوهشی

به این مقاله به شکل زیر استناد کنید:
درون متن:

(حسین پور کهواز و غلامزاده جفره، ۱۴۰۲)

در فهرست منابع:
حسین پور کهواز، سیما، و غلامزاده جفره، مریم. (۱۴۰۲). پدیدارشناسی تجارب مثبت افراد متأهل از رضایت زناشویی در شرایط همه گیری کووید-۱۹. *خانواده درمانی کاربردی*. ۴(۴)، ۴۲۷-۴۱۳.

مقدمه

بیماری کرونا ویروس جدید ۲۰۱۹ (کووید-۱۹) که ناشی از سندرم حاد تنفسی ویروس کرونای ۲ بود، از زمان اولین بروز آن در دسامبر ۲۰۱۹ در ووهان چین، در سراسر جهان گسترش یافت (گایتاری و ایراواتی، ۲۰۲۱) این بیماری، با نارسایی تنفسی شدید و حتی مرگ و میر همراه بوده (جئو و همکاران، ۲۰۲۰) و علائم متداول آن شامل تب، سرفه، تنگی نفس است (شیرینگ، ۲۰۲۰). از آنجا که در ابتدا، هیچ درمان قطعی برای این بیماری شایع کشف نشده بود، تنها راه مقابله با آن و قطع زنجیره انتقال ویروس، رعایت بهداشت شخصی و حفظ فاصله فیزیکی با دیگران در تعاملات روزمره بود (موسوی، ۲۰۲۰). بدین ترتیب، اکثر دولت‌ها در سراسر جهان، یکپارچه علیه کووید-۱۹ واکنش نشان دادند و تشخیص دادند که در صورت مهار نشدن این ویروس، تلفات جانی بسیار زیاد خواهد بود. بدین منظور، مقررات قرنطینه در سراسر جهان، البته با سطوح سخت‌گیری متفاوت، اعمال شد. این بدین معنی بود که برای مدت زمان قابل توجهی بین مارس و ژوئن ۲۰۲۰، تقریباً یک سوم جمعیت جهان در نوعی قرنطینه و حبس اجباری دولتی زندگی می‌کردند. در بیشتر گفتمان‌ها، هزینه اصلی این حبس، اقتصادی بوده است. با این وجود، گرچه هزینه قرنطینه بر تولید ناخالص داخلی قابل توجه است، اما ممکن است به بهزیستی و رفاه عمومی نیز آسیب قابل توجهی وارد کند (لایت-هانت، باگولری، داش، ترنر، ترنبول و والتورتا، ۲۰۱۷). به علاوه شرایط همه‌گیری پیامدهای کوتاه مدت و بلند مدتی بر سلامت روانی و اجتماعی بر روی اعضای خانواده داشته است (گایتاری و ایراواتی، ۲۰۲۱).

اقدامات محدودکننده، همچون قرنطینه همراه با فاصله‌گذاری‌های اجتماعی، تعطیلی مدارس و محدود شدن اجتماعات بزرگ، فعالیت‌های روزمره و روابط عاشقانه را به شدت تحت تأثیر قرار داده (انجمن روانپزشکی آمریکا، ۲۰۲۰؛ کرزینگر، کرنی، همل و برادوی، ۲۰۲۰) و بر روابط زوجین و رضایت زناشویی[1] مؤثر بوده است. به زعم آلیس (۱۹۹۲) رضایت زناشویی، احساس عینی خوشبختی، رضایت و لذت در همسران است، زمانی که همه جنبه‌های ازدواج خود را در نظر می‌گیرند (گریف، ۲۰۰۰). رضایت زناشویی همچنین به علاقه زوجین به یکدیگر و نگرش مثبت آن‌ها نسبت به ازدواج بستگی دارد که شامل عواملی مانند مسائل شخصی[2]، حل تعارضات ارتباطی[3]، مدیریت مالی[4]، فعالیت‌های اوقات فراغت[5]، رابطه جنسی[6]، فرزندان و والدگری[7] و همچنین خانواده و دوستان[8] است (شاه‌آبادی و منتظری، ۲۰۱۹).

ایجاد اختلال در فعالیت‌های روزمره به دنبال همه‌گیری، عدم اطمینان در مورد طول و تأثیر بیماری، ترس از بیماری خود و عزیزان (اورنل، شوچ، سوردی و کسلر، ۲۰۲۰) و خستگی عاطفی (بروکس و همکاران، ۲۰۲۰)، چالش‌هایی را به وجود آورد. این عوامل استرس‌زای بیرونی، می‌توانند منجر به رفتارهای آسیب-

1. Marital satisfaction
2. personal issues
3. communication conflict resolution
4. financial management
5. leisure activities
6. sex
7. children and parenting
8. family and friends

زایی مانند ترس یا خصومت در یک یا هردوی زوجین و در نتیجه به خطر افتادن کیفیت تعاملات آن‌ها و از بین رفتن رضایت از روابط گردد (ویگل، استراوس و تالامینی، ۲۰۲۱)، چرا که سطوح بالای استرس و عوامل خارجی استرس‌زا، با کاهش رضایت از رابطه ارتباط دارد، زیرا ممکن است به رابطه سرایت کرده و باعث استرس درون رابطه‌ای شود (راندل و بودنمن، ۲۰۱۷). در این راستا، پیتروموناکو و اورال (۲۰۲۰) معتقدند که همه‌گیری کنونی، عوامل استرس‌زای زیادی ایجاد می‌کند که می‌تواند بر فرایندهای روابط دوطرفه تأثیر گذاشته و بی‌ثباتی بیشتری در روابط درونی زوجین، ایجاد کند.

همچنین، عوارض گسترده و پیامدهای منفی گوناگونی بر خانواده و روابط زوجین به دنبال همه‌گیری کووید-۱۹ گزارش شده است که شامل مشکلات اقتصادی، افزایش بیکاری و نگرانی‌هایی درباره انواع مشکلات داخلی اجتماعی (دیمارچی، ۲۰۲۰؛ جوارانک، پائتزولد، وینر و زوتمن، ۲۰۲۰)، افزایش مسئولیت و چالش‌های مرتبط مرتبط با فرزندان به دنبال تعطیلی مدارس و مهد کودک‌ها والدین (سالین، کایتیلا، هاکوویرتا و آنتیلا، ۲۰۲۰) و به ویژه مادران (فاره، فاواز، گونزالاس و گریوز، ۲۰۲۰)، مشکلات مربوط به تقسیم وظایف و توافق والدینی که هر دو شاغل هستند، در مورد نحوه تخصیص مراقبت از فرزندان، آموزش آن‌ها و کارهای خانه (کالینز، راندیوار، لوپانر و اسکاربوروگ، ۲۰۲۱)، احساسات منفی، مانند خستگی، درماندگی، سرخوردگی و فرسودگی در مراقبان (وینایاک و دانوئا، ۲۰۱۷؛ میکولاجزاک، بریاندا، آوالوز و رسکام، ۲۰۱۸)، کاهش رفتارهای صمیمانه و تعداد دفعات روابط جنسی (لوتکه و همکاران، ۲۰۲۰)، بود. همچنین برخی مطالعات حاکی از آن بود که دوره طولانی مدت از قرنطینه و حبس خانگی، منجر به افزایش تنش در خانواده شده و در نتیجه فشارهای اضافی مانند از دست دادن شغل (بارنادوس، ۲۰۲۰)، بدرفتاری خانگی در خانوارهایی که قبلاً وجود نداشته است، پدیدار کرده است.

اگرچه همه‌گیری کووید-۱۹ با آثار و پیامدهای منفی گسترده‌ای همراه بوده، اما ادبیات پژوهشی حاکی از آن است که همه‌گیری دارای پیامدهای مثبتی نیز بوده است. به عنوان مثال لکوویچ و شینان-آلتمن (۲۰۲۱) در مطالعه التقاطی کمی و کیفی خود در بررسی اثرات همه‌گیری کووید-۱۹ بر استرس و واکنش‌های هیجانی، در کنار موضوعاتی همچون احساس شوک و هرج و مرج و ترس و نگرانی برای خود و اعضای خانواده، سازگاری تدریجی با واقعیت را به عنوان یکی از مضامین اصلی به‌دست آوردند. مطالعه‌ی شریعتمدار و فکریان آرانی(۱۴۰۰) بر روی افراد متأهل در شرایط همه‌گیری کرونا نیز نشان داد که هر بحران علاوه بر اثار و پیامدهای منفی می‌تواند با تجارب مثبت و پندآموزی نیز همراه باشد. بنابراین برخی افراد سعی در سازش با شرایط بحران و استفاده از آن به عنوان فرصتی برای آموختن، درس گرفتن و کسب تجربه کردند. همچنین برخی شرکت کنندگان معتقد بودند که آموزش برخی از مهارت‌ها در رابطه با دنیای مجازی و آنلاین و کسب مهارت‌های عاطفی مناسب با شرایط به وجود آمده از ملزومات اصلی برای عبور استرس ناشی از همه‌گیری است. از سوی دیگر، برخی مطالعات قبلی نشان داده‌اند که افزایش زمان مشترک بین زوجین ممکن است اعتماد و رضایت همسران را افزایش داده و منجر به صمیمیت بیشتر شود (میلک، باتلر و بودنمن، ۲۰۱۵) و چنانچه ذکر شد، برای زوجین، یکی از برجسته‌ترین عواقب همه‌گیری، افزایش ناگهانی زمان در کنار هم بودن، ناشی از اقدامات منع رفت و آمد یا دورکاری بود و اگرچه برخی مطالعات نشان داده‌اند که بیش از حد شدن زمان و فعالیت‌های مشترک بین زوجین، می-تواند منجر به استرس و دلزدگی در رابطه شود —به خصوص هنگامی که فعالیت خاصی انجام نشود- (به

عنوان مثال آرون، نورمن، آرون، مک‌کنا و هیمن، ۲۰۰۰)، با این وجود دیگران نشان می‌دهند که افزایش زمان صرف شده با یکدیگر، با استرس درون رابطه‌ای کمتر همراه است (کلاکستون و پری‌جنکینز، ۲۰۰۸). به عنوان مثال نتایج بررسی روابط جنسی در سه کشور جنوب شرقی آسیا حاکی از آن است که ۷۰ درصد شرکت‌کنندگان یک تا پنج بار در هفته درگیر فعالیت جنسی با همسر خود بودند که به نسبت قبل از قرنطینه، افزایش قابل توجهی داشته است (عرفات و همکاران، ۲۰۲۱). کانسال (۲۰۲۰) نیز در تحقیق کیفی خود بر روی زنان شاغل، دریافت که علی‌رغم جنبه‌های منفی همه‌گیری مانند افزایش حجم کاری، روال خسته کننده و یکنواخت، استرس و نگرانی درباره آینده مبهم کاری، شرکت‌کنندگان به جنبه‌های مثبت همچون صرف زمان بیشتر با خانواده، ساعات کاری قابل انعطاف، داشتن فرصتی برای یادگیری شغلی و توجه به سلامتی‌شان، اشاره داشتند. عرفات، الرعدیه-محمد، کار، شارما و کبیر (۲۰۲۰) به طور خلاصه عواملی را ذکر کرده‌اند که بر صمیمیت زوجین در طول همه‌گیری کووید-۱۹ تاثیرات مثبتی دارند. این عوامل عبارتند از: توانایی زوجین در گذراندن زمان بیشتر در کنار یکدیگر، کاهش بار شغلی و کاری و فشار و تعهدات اجتماعی کاهش یافته. از سویی دیگر برخی عوامل همچون افزایش تعارضات بین‌فردی، استرس، عدم رعایت حریم خصوصی، مشکلات اقتصادی و مسائل پزشکی، از جمله عوامل منفی تاثیرگذار بر روابط صمیمانه و جنسی هستند (اوسور، جری و اشو، ۲۰۲۱).

به طور کلی می‌توان گفت که همه‌گیری و قرنطینه باعث تغییراتی در روابط بین همسران و خانواده شده و می‌تواند منجر به بدتر شدن روابط و یا بهبود آن گردد. بهبود روابط خانوادگی در طول قرنطینه می‌تواند به دلیل ابراز احساسات، ارتباط بهتر اعضا، افزایش روحیه تیمی، تعادل بین نیازهای فردی و مشترک اعضای خانواده رخ دهد (گونتربل، ویلارگوت، کاراتالا، گارات و تستور، ۲۰۲۰). چنانچه واضح است که زندگی زناشویی به طور گسترده‌ای تحت تأثیر ویروس کرونا قرار گرفته است (ویسیانینگروم، اپیفانی و ادیاتی، ۲۰۲۱). با این وجود و علی رغم آثار گسترده کووید-۱۹ بر روابط، همچنان تحقیقات کیفی (پدیدارشناسی) اندکی به تاثیرات کووید-۱۹ بر زندگی زناشویی و خانوادگی به خصوص تجربیات مثبت زوجین پرداخته‌اند و با وجود تحقیقات متناقضی که در این زمینه وجود دارد، بررسی هرچه بیشتر این موضوع ضروری به نظر می‌رسد. به ویژه آنکه رضایت در زندگی زناشویی به تقویت بنیان خانواده و نهایتاً سلامت و رشد جامعه کمک می‌کند و در نتیجه بررسی و شناسایی عوامل تاثیرگذار بر آن حائز اهمیت هستند. بنابراین با توجه به اهمیت رضایت زناشویی در تحکیم بنیان خانواده و جامعه از یک سو و کمبود و تناقض مطالعات در این زمینه از سویی دیگر (به ویژه در ایران)، هدف مطالعه پیش‌رو، واکاوی تجارب افراد متأهل از رضایت زناشویی در شرایط همه‌گیری کووید-۱۹ در شهر اهواز، است.

روش پژوهش

این مطالعه با استفاده از رویکرد کیفی و با روش پدیدارشناسی و با بهره‌گیری از تحلیل پدیدار شناسی تفسیری انجام شد. استفاده از روش پدیدارشناسی می‌تواند چارچوبی برای دسترسی به واقعیت ناب پدیده-ها و شیوه‌ای انتزاعی برای توصیف عمیق تجربیات زندگی و معنابخشی به این تجربیات باشد (هالوی و ویلر۲۰۱۰). جامعه این مطالعه شامل تمامی افراد متأهل شهر اهواز در دوره همه‌گیری بیماری کووید-۱۹

در سال ۱۳۹۹-۱۴۰۰ بود و نمونه گیری به روش غیرتصادفی و هدفمند تا اشباع نمونه (۲۰ نفر) مورداستفاده قرار گرفت. به این معنا که اطلاعات قبلی از شرکت‌کنندگان تکرار شده و اطلاعات جدیدی به‌دست نیامد. جهت کنترل حداکثری متغیرهای مزاحم، برخی ملاک‌های ورود برای اعضای نمونه در نظر گرفته شد که عبارت بودند از: تمایل به شرکت در پژوهش و رضایت آگاهانه، گذشت حداقل ۲ سال از زندگی مشترک، در قید حیات بودن هر دو همسر، دامنه سنی بین ۲۵ تا ۴۵ سال، سطح تحصیلات حداقل دیپلم، عدم وجود بیماری‌های جسمانی و روانی که مانع از شرکت فرد در پژوهش شود و داشتن حداقل یک فرزند. معیارهای خروج در این مطالعه نیز عبارت بودند از: عدم تمایل و انصراف، طلاق یا مرگ یکی از زوجین و بیماری‌های جسمانی یا روانی شدید.

ابزار پژوهش

۱. مصاحبه نیمه‌ساختاریافته. برای جمع‌آوری داده‌ها از مصاحبه عمیق و نیمه ساختار یافته استفاده شد. محور سؤالات مصاحبه تجربه افراد از زندگی زناشویی و رضایت آن‌ها در کرونا بود. ابتدا یک سؤال کلی مبنی بر اینکه تجارب شما از زندگی زناشویی در دوران همه‌گیری چگونه است، پرسیده شد و سپس به منظور دستیابی به اطلاعات بیشتر، سؤالات پیگیرانه پرسیده شد. همچنین از مصاحبه شونده خواسته شد هرجایی از مصاحبه که احساس آزردگی و خستگی کردند می‌توانند مصاحبه را قطع کنند و یا در مورد این مسأله صحبت نکنند.

شیوه اجرا. این پژوهش در فاصله زمانی اسفند ۱۳۹۹ تا شهریور ۱۴۰۰ انجام شده است. پس از کسب مجوزهای لازم و مشخص شدن اعضای شرکت‌کننده، با هماهنگی با معاونت پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی اهواز، با مراجعه به مراکز مشاوره سطح شهر اهواز و دسترسی به متأهلین مراجعه‌کننده به این مراکز، پس از تماس و مشخص کردن زمان و تعیین وقت مناسب، با شرکت کنندگان به صورت تلفنی صحبت شد و در فواصل زمانی گوناگون به مصاحبه نیمه ساختاریافته با هریک از اعضا پرداخته شد. لازم به ذکر است که شرکت‌کنندگان برای مسائل گوناگون همچون مشاوره فردی، مشاره شغلی و تحصیلی و سایر مسائل غیرمرتبط با تعارضات و مشکلات زناشویی به مراکز مذکور مراجعه می‌کردند. به علاوه به دلیل محدودیت‌های شرایط همه‌گیری کووید-۱۹ تمامی مصاحبه‌ها به صورت تلفنی یا آنلاین (مجازی) انجام شد. حداقل زمان مصاحبه ۳۰ دقیقه و حداکثر زمان مصاحبه ۴۵ دقیقه بود که به دلیل شرایط مصاحبه‌کنندگان، این زمان متغیر بود. همچنین برای برای ضبط متن مصاحبه با رضایت قبلی مصاحبه شوندگان، از گوشی همراه در این جهت استفاده شد.

پس از مصاحبه با شرکت کنندگان، مطالب به حالت اشباع رسید؛ یعنی اطلاعات جدیدی از مشارکت کنندگان بعدی به‌دست نیامد. مصاحبه‌ها با رضایت مشارکت‌کنندگان ضبط شدند و به صورت یادداشت نوشته شدند. متن پیاده سازی مصاحبه‌ها، پس از چندین بار بازخوانی شدند تا بر اساس تشابه معنایی در زیرطبقات و طبقات اصلی جایگزین شوند. ملاحظات اخلاقی در تمام مراحل پژوهش به طور کامل اجرا شد. به مصاحبه‌کنندگان در مورد حفظ اصول رازداری توضیح و اطمینان داده شد و برای پنهان ماندن هویت شرکت کنندگان، هیچ اسمی ذکر نگردید و از شماره برای نقل قول‌هایشان استفاده شد.

در نهایت برای تحلیل داده‌های پدیدارشناسی در این مطالعه از روش تحلیل موضوعی (تماتیک) استفاده شد. راه‌های مختلفی برای تحلیل موضوعی وجود دارد که در این مطالعه از چهارچوب ۶ مرحله‌ای براون و کلارک (۲۰۰۶) پیروی شده است. هدف تحلیل تماتیک، شناسایی تم‌ها، یعنی الگوهای مهم یا جالب توجه پژوهشگر است و از این تم‌ها برای پاسخ به سؤالات پژوهش استفاده می‌کنند یا اینکه مطالبی در مورد یک مسئله می‌گویند (ماگویر و دلاهانت، ۲۰۱۷). این چیزی فراتر از خلاصه کردن صرف اطلاعات است. براون و کلارک یک راهنمای شش مرحله‌ای ارائه داده‌اند که چارچوبی بسیار مفید برای انجام این تحلیل است و شامل این مراحل می‌باشد: ۱) آشنایی با داده‌ها؛ ۲) تولید کدهای اولیه (استخراج مفاهیم)، ۳) جستجو برای تم‌ها؛ ۴) بررسی تم‌ها، ۵) تعریف تم‌ها، ۶) نگارش و تحلیل نهایی (قاسمی و هاشمی، ۱۳۹۸).

یافته‌ها

پژوهش حاضر با هدف واکاوی تجارب مثبت افراد متأهل از رضایت زناشویی در شرایط همه‌گیری کووید-۱۹ انجام شده است. ۲۰ شرکت‌کننده (۱۲ زن و ۸ مرد) در این مطالعه حضور داشتند. میانگین سن شرکت‌کنندگان زن و مرد به ترتیب ۳۶,۶ و ۴۰,۲۵ و میانگین سن به طور کلی ۳۸,۱ بود. میانگین مدت زمان زندگی زناشویی در شرکت‌کنندگان ۱۳,۱۵ بود. توزیع شرکت‌کنندگان بر اساس تحصیلات بدین ترتیب بود: دیپلم (۷ نفر)، فوق دیپلم (۲ نفر)، کارشناسی (۷ نفر) و کارشناسی ارشد (۴ نفر). همچنین توزیع شرکت‌کنندگان بر اساس تعداد فرزند عبارت بود از یک فرزند (۸ نفر)، دو فرزند (۹ نفر)، سه فرزند (۲ نفر) و چهار فرزند (۱ نفر).

در بررسی مصاحبه‌ها و بازنویسی کلمه به کلمه آن‌ها، مفاهیم اولیه از متن استخراج شد و بر اساس شباهت‌ها و محتوای مفهومی مشترک این زیرمضامین به‌دست آمد: صمیمیت عاطفی و نزدیکی همسران، وقت گذرانی و فعالیت مشترک همسران، توانایی سازگار شدن همسران با شرایط جدید، مواجهه مثبت با یک تجربه جدید و فرصتی برای مهارت آموزی که در جدول زیر نشان داده شده‌اند.

جدول ۱. مضمون‌اصلی، زیرمضمون‌ها و مفاهیم استخراج شده

مضمون اصلی	زیرمضمون ها	مفاهیم استخراج شده	نمونه عبارات و محتوای مهم
تجربه	صمیمیت عاطفی و نزدیکی همسران	ایجاد فرصت برای نزدیکی بیشتر زوج در دوران کرونا، تلاش برای حفظ صمیمیت با همسر، همجواری بیشتر، دلبستگی بیشتر به همسر، حضور بیشتر همسر در خانه، افزایش کیفیت رابطه زناشویی، ایجاد حس همدلی زوج به دلیل نزدیکی بیشتر، عدم تغییر روال روابط جنسی، تجربه روابط عمیق و صمیمی با همسر	وابستگی بیشتری به همسرم پیدا کردم چون زمان بیشتری برای با هم بودن داریم. کرونا باعث شد رابطه زناشویی از جهتی بهتر از سابق باشد.
	وقت گذرانی و فعالیت مشترک همسران	باور مشترک و فعالیت مذهبی، انجام اعمال دینی مشترک برای رسیدن به آرامش، انجام فعالیتهای مشترک، گذراندن اوقات بیشتر با هم، مشورت و تعامل با همسر، همکاری و مشارکت در امورات منزل	الان زمان بیشتری برای صحبت در مورد اختلاف نظراتمون داریم پس زمان بیشتری برای فکر و تصمیم گیری داریم و اونقدر با هم صحبت می‌کنیم تا به یه نتیجه‌ای برسیم. تجربه بیشتر با هم بودن و انجام مشارکتی

رضایت زناشویی در دوران کرونا			کارهای منزل رو با کمک و همکاری یکدیگر داشتیم.
	توانایی سازگار شدن همسران با شرایط جدید	تلاش برای برنامه ریزی و ایجاد شرایط بهتر، توجه به جنبه‌های مثبت قضیه، استفاده از فرصت‌ها، استفاده بهینه از شرایط، تبدیل چالش به فرصت، استفاده از مهارت حل مسئله، استفاده از مهارت‌های ارتباطی، تلاش برای حل مسئله، مدیریت اوضاع، استفاده از امکانات موجود، پذیرش و کنار آمدن با شرایط، توجه همسران به نظرات یکدیگر، درک بیشتر از سوی همسر، توجه به وضعیت روحی و روانی یکدیگر و مدارا با آن، احترام به حریم و خلوت یکدیگر	در دوران کرونا از طریق گذشت نسبت به اختلافات بوجود آمده و یا تعامل در جهت پیدا کردن راه حل مشترک اقدام می‌نماییم و یا بعضاً نسبت به فراموش کردن موضوع مورد بحث تلاش می‌نماییم. درسته ایام کرونا روزهای تلخ رو گذروندم ولی روز به روز دارم پخته‌تر میشم و یاد می‌گیرم چطوری با این شرایط سخت کنار بیام.
	مواجهه مثبت با یک تجربه جدید و فرصتی برای مهارت آموزی	مدیریت اختلافات، صبر وسکوت، تاب آوری، همکاری همسر در نگهداری فرزندان، یادگیری فعالیت جدید، ایجاد حس نوع دوستی و همدلی، غنیمت شمردن فرصت با هم بودن، فرصتی برای گفتگو و تبادل نظر، تغییر سبک زندگی، جایگزین کردن امکانات جدید، ایجاد تفریحات جایگزین درون خانگی، آموزش مجازی به جای حضوری، حذف تفنن‌های معمول و خارج از خانه، خرید کردن به صورت آنلاین، تغییر سبک مراودات، استفاده از تماس تصویری، ایجاد حس همدلی بین اعضای خانواده، پناه بردن به خدا در سختی‌ها، ارتباط با خدا و کسب آرامش، فرصتی برای کسب مهارت، وابسته شدن شغل به فضای مجازی و وسایل الکترونیکی، استفاده از خلاقیت و تجارب جدید برای فرزندان، لزوم کسب مهارت‌های عاطفی، لزوم وجود خدمات روان شناختی برای خانواده‌ها، لزوم کسب آگاهی و شناخت نسبت به شرایط با کمک مشاورین	با مشورت و راهنمایی از کسانی که توی این زمینه مهارت لازم رو دارند و نهایتاً تصمیم گیری و مشورت با همسرم و تو این دوران من تونستم با شرکت در یکسری دوره‌های آنلاین اطلاعات بیشتری در زمینه مسائل فرزندانم کسب کنم اوائل کرونا و خونه نشینی نگرانی و فشارهای روانی باعث کم رنگ‌تر شدن و بی حال شدن روابط ما شد اما کم کم باعث شد بیشتر پیش با هم وقت بگذرونیم و قدر با هم بودن رو بیشتر بفهمیم و تصمیم گرفتیم فرصت با هم بودن رو غنیمت بشمریم.

صمیمیت عاطفی و نزدیکی همسران

این مضمون به روابط و سطح صمیمیت بین زوجین اشاره دارد. به‌طورکلی صمیمیت در زناشویی پایه‌ای‌ترین نوع روابط ایجاد می‌کند تا بتوان شاهد زندگی خوبی بین زوجین بود. مصاحبه‌شونده‌ای معتقد بود که: *به نظر من اگر صمیمت درونی و واقعی بین همسران نباشد به این معنی است که دو غریبه کاری مشترک را انجام می‌دهند (مصاحبه‌شونده۷، ۴۰ ساله). دیگری معتقد بود که: هرچه میزان عاطفه بین زوجین زیاد باشد به این معنا است که آن‌ها می‌توانند زمینه‌های بعدی زندگی خود را با موفقیت عبور کنند (مصاحبه‌شونده۸، ۴۵ ساله).*

وقت‌گذرانی و فعالیت مشترک همسران

اختصاص زمان‌هایی بین زوجین برای حرف زدن در فضای آرام و صمیمی یکی از فعالیت‌هایی است که می‌تواند زمینه صمیمت بین زوجین و از سویی حل‌وفصل اختلافات را فراهم کند. *مصاحبه‌شونده‌ای معتقد بود: بنده هر وقت بین من و همسرم چالشی ایجاد می‌شد که باعث ناراحتی می‌شد سعی می‌کردیم زمانی را باهم در بیرون داشته باشیم و در مورد آن صحبت کنیم (مصاحبه‌شونده، ۱، ۳۹ ساله).*

توانایی سازگار شدن همسران با شرایط جدید

سازگاری با موقعیت‌ها در زندگی نوعی توانمند و مهارت در زندگی به شمار می‌رود. زوجین هرچه بتوانند با موقعیت‌های جدید زندگی کنار بیایند موفقیت آنان در زندگی افزایش پیدا می‌کند. مصاحبه‌شونده‌ای معتقد بود که: نمی‌توان همیشه به کارها و شرایط ثابت عادت کرد چون زندگی فرازوفرود دارد و لذا باید با موقعیت‌های جدید سریع عادت گرفت برای مثال موقعیت جدید مادری و بچه‌دار شدن برای مادر و پدری برای پدر (مصاحبه‌شونده۵، ۴۵ ساله).

مواجهه مثبت با یک تجربه جدید و فرصتی برای مهارت‌آموزی

تجارب نقش دوگانه‌ای زندگی ایفا می‌کنند. گاهی تجربه خوشایند در ادامه زندگی چنان تأثیرات مثبتی بر جای می‌گذارد که همیشه فرد خواهان تکرار آن است و همین‌طور تجارب ناخوشایند نیز موجب رنجش و ناراحتی افراد می‌شوند. در زندگی مشترک و زناشویی نیز تجارب بسیار مهم هستند. مصاحبه‌شونده‌ای معتقد بود که: من وقتی مهربانی و فداکاری همسرم را برای اولین بار در زندگی مشترکمان تجربه کردم همیشه حس خوبی به او دارم و دوست دارم همیشه تکرار شود (مصاحبه‌شونده۳، ۲۶ ساله). من در اولین روز زندگی از شوهرم حرکت نامناسبی دیدم و هنوز از اون حرکت در حالت تنفر هستم (مصاحبه شونده۱، ۲۸ ساله).

بحث و نتیجه‌گیری

هدف اصلی در این پژوهش واکاوی تجارب افراد متأهل از رضایت زناشویی در شرایط همه‌گیری بود. واکاوی تجارب مرتبط با رضایتمندی در این پژوهش منجر به استخراج این زیر مضامین شد: صمیمیت عاطفی و نزدیکی همسران، وقت گذرانی و فعالیت مشترک همسران، توانایی سازگار شدن همسران با شرایط جدید، مواجهه مثبت با یک تجربه جدید و فرصتی برای مهارت آموزی بود. بدین ترتیب اولین مضمون به‌دست آمده شامل صمیمیت عاطفی و نزدیکی جسمانی همسران بود. این یافته اگرچه ناهمسو با برخی مطالعات پیشین (به عنوان مثال لوتکه و همکاران، ۲۰۲۰) بود، با نتایج مطالعاتی همچون عرفات و همکاران (۲۰۲۱) و میلک و همکاران (۲۰۱۵) همسو بود. همچنین برخی از تحقیقات گزارش کرده‌اند که رویدادهای مهم و پیش‌بینی ناپذیر با مرگ و میر بالا، مانند حملات تروریستی یا بلایای طبیعی می‌توانند به عنوان تهدیدهای حیاتی و جهانی تجربه شوند و می‌توانند واکنش‌هایی در جهت افزایش دلبستگی‌های عاطفی و نیاز به درگیری‌های ایمن، به ویژه در کوتاه مدت را برانگیخته کنند (میکولینسر و شیور، ۲۰۰۷). مطابق با نظریه دلبستگی (بالبی، ۱۹۷۳)، به وجود آمدن یک بحران بزرگ و جهانی، می‌تواند همسران را به یکدیگر نزدیک‌تر کند، چرا که افراد عموماً در مواقع تهدید، به شخصی که روابط عاطفی و دلبستگی با او دارند، برای دریافت حمایت و دلگرمی، نزدیک‌تر می‌شوند. در واقع دلبستگی به مدل‌های کاری درونی افراد در روابط صمیمانه، اشاره دارد. این مدل‌های کاری درونی، شامل بازنمایی‌های ذهنی از خود و دیگران است و اساس درک و انتظارات افراد از روابط و راهنمای تعاملات و تجارب اجتماعی آن‌ها محسوب می‌شود (هازان و شیور، ۱۹۸۷). چنانچه به زعم اوگنیبنه و کالینز (۱۹۹۸) دلبستگی ممکن است بر راهبردهایی

که فرد برای مقابله با شرایط استرس‌زا انتخاب می‌کند، تأثیر بگذارد، لذا می‌توان دریافت که بحران‌ها افراد را برای پیوندجویی و نزدیکی با نگاره دلبستگی (که در بزرگسالی معمولاً همسر است)، برمی‌انگیزانند. بنابراین دور از انتظار نیست که صمیمت عاطفی و جسمانی برخی افراد شرکت‌کننده در این دوران افزایش یافته است. در واقع به طور کلی می‌توان به نقش نزدیکی و پیوندجویی به دنبال بروز بحران در بهبود روابط زناشویی اشاره کرد و این مساله نه تنها به افزایش صمیمیت، بلکه منجر به تغییرات مثبت زندگی زناشویی می‌گردد.

از سوی دیگر، نتایج این مطالعه نشان داد که کووید-۱۹ می‌تواند با افزایش زمان در کنار هم بودن، به وقت‌گذرانی و فعالیت مشترک همسران با یکدیگر کمک کند و این یافته اگرچه ناهمسو با مطالعات بارنادوس (۲۰۲۰) و آرون و همکاران (۲۰۰۰)، اما همراستا با مطالعات کانسال (۲۰۲۰)، گونتربل و همکاران (۲۰۲۰) و شریعتمدار و فکریان آرانی (۱۴۰۰) بود. بنابراین می‌توان گفت که یکی دیگر از بارزترین نتایج این قرنطینه، افزایش زمان سپری شده در کنار خانواده است که موجب تغییر عمده تعاملات و ارتباطات بین اعضای خانواده شده است. زمان سپری شده زوجین با یکدیگر (زمان مشترک) به عنوان یک مؤلفه محوری در روابط صمیمانه در نظر گرفته شده است (میلک، ۲۰۱۵). بیماری همه‌گیری کووید-۱۹ منجر شده است که زوجین مدت زمان طولانی‌تری را با یکدیگر بگذرانند و در طول یک فشار روانی بزرگ که تقریباً همه جنبه‌های زندگی روزمره را تحت شعاع قرار داده است، یکدیگر را حمایت کنند (ویلیامسون، ۲۰۲۰). در تأیید این مساله، ویگل و همکاران (۲۰۲۱) نیز خاطر نشان کردند که کاهش زمان مشترک با شریک زندگی، قوی‌ترین پیش‌بینی کننده کاهش رضایت از زندگی زناشویی است. هرچند باید در نظر داشت که زمان مشترک به عنوان یک مزیت ارتباطی، احتمالاً به عواملی همچون سطوح استرس، مهارت استفاده از زمان مشترک و مهارت کنار آمدن و سازگاری با عوامل استرس‌زای خارجی ارتباط داشته باشد (بودنمن، ۲۰۰۰). همچنین می‌توان به این موضوع اشاره کرد که جامعه ایرانی یک جامعه خانواده‌گراست که منابع حمایتی بسیاری از خانواده دریافت می‌کند و از این رو، بسیاری از مسائل تعاملی و بین‌فردی را می‌توان در متن خانواده تفسیر و تبیین کرد و بنابراین ماندن در خانه، به‌جای آنکه تهدید به نظر رسد ظرفیت خوبی فراهم می‌کند که اعضای خانواده به کارهای خانه و یا کودکان بیشتر توجه کنند (موسوی، ۲۰۲۰).

از دیگر مضامین به‌دست آمده در این مطالعه، می‌توان به توانایی سازگاری همسران با شرایط جدید اشاره کرد. این نتیجه با برخی مطالعات گذشته همچون لکوویچ و شینان-آلتمن (۲۰۲۰) و شریعتمداری و فکریان آرانی (۱۴۰۰) همسو بود. علی‌رغم اینکه بسیاری از مطالعات نشان داده‌اند که استرس می‌تواند به روابط نفوذ کند و با کیفیت و رضایت پایین‌تر رابطه، همبسته است؛ با این وجود برخی از زوجین ممکن است در برابر تجربیات استرس‌زا بتوانند کیفیت رابطه را همچنان حفظ کنند. به عنوان مثال در حالی که وقایع منفی زندگی، مانند سرطان (مان و بدر، ۲۰۰۸)، مرگ فرزند (لمان، لانگ، ورتمن و سورنسون، ۱۹۸۹) و تجربه یک فاجعه طبیعی (کوهان و کول، ۲۰۰۲) می‌تواند برای روابط بسیار مخرب باشد، اما برخی از زوجین با رابطه سالم خود، در برابر این آثار حفاظت می‌شوند (بالزارینی و همکاران، ۲۰۲۰). با توجه به مدل آسیب‌پذیری – استرس - سازگاری (کارنی و برادربری، ۱۹۹۵)، عوامل گوناگونی ممکن است در رضایت زناشویی تأثیر بگذارد که از جمله آن‌ها می‌توان به عوامل استرس‌زای خارجی، زمینه‌های

قبلی آسیب‌پذیری و فرایندهای سازگارانه اشاره کرد. بر اساس این مدل، آسیب‌پذیری‌های پایدار و رویدادهای استرس‌زا از طریق فرایندهای سازگاری تأثیر خود را بر ازدواج اعمال می‌کنند. همچنین، این مدل نشان می‌دهد که فرایندهای سازگارانه بیشترین تأثیر مستقیم را بر کیفیت زندگی زناشویی دارند و به‌نوبه خود منجر به ثبات در ازدواج شده و بنابراین نقشی حیاتی در ازدواج دارند (سکمار، ۲۰۱۵)، لذا می‌توان فرض کرد که توانایی‌های انطباقی و مهارت‌های سازگارانه نقشی اساسی در رضایت زناشویی دارند و می‌توانند به عنوان ضربه‌گیر در بحران‌ها عمل نمایند. همچنین می‌توان گفت اگرچه تجربیات منفی و ناخوشایند می‌توانند منجر به پریشانی شدیدی گردند، اما هنگامی که وقایع منفی زندگی رخ می‌دهند، افراد مجبورند که طرز تفکر، عملکرد و احساسات خود را برای مواجهه با یک وضعیت جدید و کنار آمدن کل خانواده با چالش جدید، تغییر دهند (چی و همکاران، ۲۰۱۱).

از سویی دیگر، اعمال قرنطینه و افزایش زمان در خانه بودن، می‌تواند منجر به آثار رضایت‌بخش دیگری همچون مواجهه مثبت با یک تجربه و فرصتی برای پرداختن به مهارت آموزی، باشد. همه‌گیری کووید-۱۹ محدودیت‌های فزاینده‌ای برای بسیاری از فعالیت‌های فردی و اجتماعی نظیر تفریح، خرید حضوری، دورهمی‌های خانوادگی و جلسات کاری را در برداشته است که انجام هر یک از آن‌ها در فضای کنونی مستلزم تجربه‌ای جدید از بکارگیری روش‌های نوین با استفاده از امکانات و یا فناوری روز است. بنابراین از آنجا که زندگی بدون انعطاف در شرایط کرونا می‌تواند بسیار استرس‌زا باشد، لزوم کسب خلاقیت و نوآوری، مهارت‌هایی ارتباطی مناسب با توجه به شرایط (همانند تغییر سبک مراودات رودررو به تماس تصویری) احساس شده و توانایی حل سازگارانه مسائل ناشی از بحران، منجر به توانایی ایجاد فعالیت‌های جایگزین و استفاده از خلاقیت و تجارب جدید برای افراد خانواده و زوجین می‌شود. در واقع می‌توان گفت که همه-گیری کووید-۱۹ و پیامدهای وابسته به آن، به عنوان شرایطی غیرمنتظره و تجربه‌ای منفی، تقاضاهای محیطی جدیدی برای اشخاص و خانواده‌ها ایجاد می‌کند و اشخاص در پاسخ به آن، ناگزیر باید افکار و احساسات خود را تغییر دهند. اگر این تغییرات در جهت مثبت و تطابق با شرایط پیش آمده باشند، سازگاری حاصل می‌گردد.

با توجه به آنچه ذکر شد، به نظر می‌رسد که همه‌گیری کووید-۱۹ دارای آثار مثبت نیز باشد، این یافته می‌تواند برای پژوهشگران ارزشمند باشد، اما باید در نظر داشت که این مساله ممکن است تحت تأثیر برخی عوامل درون‌فردی همچون مهارت‌های ارتباطی، ویژگی‌های شخصیتی و توانایی سازگاری زوجین و یا عوامل بین‌فردی همچون حمایت اجتماعی، قرار گیرد. لذا به پژوهشگران پیشنهاد می‌شود در تحقیقات آتی به بررسی نقش این عوامل در اثرگذاری کووید-۱۹ و بحران‌های مشابه در رضایت زناشویی بپردازند. از محدودیت‌های این مطالعه با توجه به ماهیت کیفی پژوهش، می‌توان به عدم استفاده از سایر ابزارهای عینی و در نتیجه احتمال سوءگیری در نتایج اشاره کرد. لذا به پژوهشگران پیشنهاد می‌شود در مطالعات آینده، در کنار روش‌های کیفی، از روش‌های کمی نیز بهره گیرند. به علاوه این مطالعه در زمان همه‌گیری و اعمال قوانینی همچون فاصله‌گذاری اجتماعی و تعطیلی مدارس صورت گرفت و به دلیل همزمانی شیوع ویروس کرونا با مراحل تحقیق، تمامی مصاحبه‌ها به صورت تماس تلفنی انجام شد و در نتیجه مشاهده و

ثبت بسیاری از اطلاعات بصری مهم برای پژوهشگر مقدرو نبود. نهایتاً آن که به پژوهشگران پیشنهاد می-شود به تکرار این مطالعه در بستر فعلی جامعه در زمان واکسیناسیون، بپردازند.

موازین اخلاقی

برای رعایت ملاحظات اخلاقی از مشارکت کنندگان رضایت گرفته شد و همچنین این اطمینان داده شد که نظرات انان فقط در جهت کار پژوهشی است و هیچگونه مصرف دیگری ندارد و کاملا محرمانه است.

سپاسگزاری

در پایان این پژوهش از همه کسانی که همکاری و مساعدت لازم داشتند از جمله اساتید محترم و مصاحبه شوندگان محترم که زمان برای این کار اختصاص دادند کمال تشکر به عمل می‌آید.

مشارکت نویسندگان

همه نویسندگان این پژوهش در طراحی، مفهوم‌سازی، روش‌شناسی، گردآوری داده‌ها، تحلیل آماری داده-ها، پیش‌نویس، ویراستاری و نهایی سازی نقش یکسانی داشتند.

تعارض منافع

در تهیه این پژوهش از منابع مالی سازمانی استفاده نشده و بین نویسندگان هیچ گونه تعارض منافعی وجود ندارد.

منابع

قاسمی، یارمحمد.، و هاشمی، علی. (۱۳۹۸). انجام پژوهش به روش تحلیل تماتیک: راهنمای عملی و گام به گام برای یادگیری و آموزش (مورد مطالعه: مصرف موسیقی دانشجویان کارشناسی ارشد داشگاه ایلام). *فرهنگ ایلام*، *۶۴*: ۳۳ – ۷.

شریعتمدار، آسیه.، و فکریان آرانی، سمیه. (۱۴۰۰). مطالعه دغدغه‌ها، نگرش‌ها و تغییرات رفتاری افراد متأهل در دوره بحران کرونا. *فرهنگ مشاوره و روان درمانی*، *۱۲* (۲۶): ۱۳۴ – ۱۰۹.

عدل پرور، عفت.، صفائی راد، ایرج.، عرفانی، نصرالله.، و جدیدی، هوشنگ. (۱۴۰۱). پیش بینی تعارضات زناشویی بر اساس سبک‌های دلبستگی زنان در آستانه طلاق: نقش واسطه‌ای طرحواره‌های ناسازگار اولیه. *خانواده درمانی کاربردی*، ۳ (۵):

فاطمی، سیده مریم.، دیاریان، محمد مسعود.، و موسوی، سید اسماعیل. (۱۴۰۱). واکاوی شاخص‌های پیش‌بینی کننده دلزدگی زناشویی بر اساس تجارب زیسته زوجین مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره و ارائه الگوی مطلوب. *خانواده درمانی کاربردی*، ۳ (۳):۱۵۴-۱۷۵.

References

Adelpour, E., Safa'i Rad, I., Erfani, N., & Jadidi, H. (2022). Predicting marital conflicts based on women's attachment styles on the verge of divorce: The mediating role of maladaptive schemas. Journal of Applied Family Therapy, 3 (5). (In Persian)

Arafat, S. Y., Kar, S. K., Sharma, P., Alradie-Mohamed, A., & Kabir, R. (2021). Frequency of Sexual Intercourse Among the Residents of Bangladesh, India, and Nepal: A Cross-Sectional Web-Based Pilot Study. *Journal of Psychosexual Health*, *3* (1), 24-28.

Aron, A., Norman, C. C., Aron, E. N., McKenna, C., & Heyman, R. E. (2000). Couples' shared participation in novel and arousing activities and experienced relationship quality. *Journal of Personality and Social Psychology*, *78* (2), 273–284.

Barnardo, S. (2020). *Written evidence submitted to the Education Select Committee inquiry*.

Bowlby, J. (1973). *Attachment and loss*. Volume 2. Separation: Anxiety and anger. Basic Books.

Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, *3* (2), 77-101.

Brooks, S. K., Webster, R. K., Smith, L. E., Woodland, L., Wessely, S., Greenberg, N., & Rubin, G. J. (2020). The psychological impact of quarantine and how to reduce it: rapid review of the evidence. *The lancet*, *395* (10227), 912-920.

Chi, P., Tsang, S. K. M., Chan, K. S., Xiang, X., Yip, P. S. F., Cheung, Y. T., & Zhang, X. (2011). Marital satisfaction of Chinese under stress: Moderating effects of personal control and social support. *Asian Journal of Social Psychology*, *14*, 15–25.

Claxton, A., & Perry-Jenkins, M. (2008). No fun anymore: Leisure and marital quality across the transition to parenthood. *Journal of Marriage and the Family*, *70* (1), 28–43.

Cohan, C. L., & Cole, S. W. (2002). Life course transitions and natural disaster: Marriage, birth, and divorce following Hurricane Hugo. *Journal of Family Psychology*, *16*, 14–25.

Collins, C., Landivar, L. C., Ruppanner, L., & Scarborough, W. J. (2021). COVID-19 and the gender gap in work hours. *Gender, Work & Organization*, *28*, 101-112

De Marchi, B. (2020). Societal vulnerability and resilience in the COVID-19 crisis.

De Y., & Yan, Y. (2020). The origin, transmission and clinical therapies on coronavirus disease 2019 (COVID-19) outbreak - An update on the status. *Military Medical Research*, *7* (1), 11–10.

Epifani, I., Wisyaningrum, S., & Ediati, A. (2021). Marital Distress and Satisfaction During the COVID-19 Pandemic: A Systematic Review. In *International Conference on Psychological Studies (ICPSYCHE 2020)* (pp. 109-115). Atlantis Press.

Fatemi, S.M., Diyarian, M.M., & Mosavi, S.I. (2022). Investigating predictive indicators of marital dissatisfaction based on the lived experiences of couples referred to counseling centers and presenting a desirable pattern. Journal of Applied Family Therapy, 3 (3), 154-175. (In Persian)

Gayatri, M., & Irawaty, D. K. (2021). Family Resilience during COVID-19 Pandemic: A Literature Review. *The Family Journal*, 10664807211023875.

Ghasemi, Y., & Hashemi, A. (2019). Conducting research using thematic analysis: Practical and step-by-step guide for learning and teaching (Case study: Music consumption of Master's students at Ilam University). Farhang-e-Ilam, 64, 33-47. (In Persian)

Günther-Bel, C., Vilaregut, A., Carratala, E., Torras-Garat, S., & Pérez-Testor, C. (2020). A mixed-method study of individual, couple, and parental functioning during the

state-regulated COVID-19 lockdown in Spain. *Family process*, *59* (3), 1060-1079.

Guo, Y. R., Cao, Q. D., Hong, Z. S., Tan, Y. Y., Chen, S. D., Jin, H. J., & Tan, K. S. (2020). Wang, American Psychiatric Association. New Poll: COVID-19 impacting mental well-being: Americans feeling anxious, especially for loved ones; older adults are less anxious. Retrieved from: https://www.psychiatry.org/newsroom/news-releases/new-poll-covid-19-impacting-mental-well-being-americans-feeling-anxious-especially-forloved-ones-older-adults-are-less-anxious.

Hazan, C., & Shaver, P. (1987). Romantic love conceptualized as an attachment process. *Journal of personality and social psychology*, *52* (3), 511.

Holloway I. & Wheeler S. (2010). Qualitative Research in Nursing and Healthcare, London, Wiley-Blackwell

Juranek, S., Paetzold, J., Winner, H., & Zoutman, F. (2020). Labor market effects of COVID-19 in Sweden and its neighbors: Evidence from novel administrative data. *NHH Department of Business and Management Science Discussion Paper*, (2020/8).

Kansal, K. (2020). Qualitative Analysis of Covid-19 on Working Women. *International Journal of Scientific and Research Publications*, *10* (6), 41-44.

Karney, B. R., & Bradbury, T. N. (1995). The longitudinal course of marital quality and stability: A review of theory, methods, and research. *Psychological bulletin*, *118* (1), 3.

Kirzinger, A., Kearney, A., Hamel, L., & Brodie, M. (2020). KFF Health tracking poll - early April 2020: The impact of coronavirus on life in America. Retrieved from: https://www.kff.org/health-reform/report/kff-healthtracking-poll-early-april-2020.

Lehman, D. R., Lang, E. L., Wortman, C. B., & Sorenson, S. B. (1989). Long-term effects of sudden bereavement: Marital and parent– child relationships and children's reactions. *Journal of Family Psychology*, *2*, 344–367.

Leigh-Hunt, N., Bagguley, D., Bash, K., Turner, V., Turnbull, S., Valtorta, N. & Caan, W. (2017). An overview of systematic reviews on the public health consequences of social isolation and loneliness. *Public Health*, *152*, 157–171.

Levkovich, I., & Shinan-Altman, S. (2021). Impact of the COVID-19 pandemic on stress and emotional reactions in Israel: a mixed-methods study. *International Health*, *13* (4), 358-366.

Luetke, M., Hensel, D., Herbenick, D., & Rosenberg, M. (2020). Romantic relationship conflict due to the COVID-19 pandemic and changes in intimate and sexual behaviors in a nationally representative sample of American adults. *Journal of Sex & Marital Therapy*, *46* (8), 747-762.

Maguire, M., & Delahunt, B. (2017). Doing a thematic analysis: A practical, step-by-step guide for learning and teaching scholars. *All Ireland Journal of Higher Education*, *9* (3).

Manne, S., & Badr, H. (2008). Intimacy and relationship processes in couples' psychosocial adaptation to cancer. *Cancer*, *112*, 2541–2555.

Mikolajczak, M., Brianda, M. E., Avalosse, H., & Roskam, I. (2018). Consequences of parental burnout: Its specific effect on child neglect and violence. *Child Abuse & Neglect*, *80*, 134-145.

Milek, A., Butler, E. A., & Bodenmann, G. (2015). The interplay of couple's shared time, women's intimacy, and intradyadic stress. *Journal of Family Psychology*, *29* (6), 831.

Mousavi, S. F. (2020). Psychological well-being, marital satisfaction, and parental burnout in Iranian parents: The effect of home quarantine during COVID-19 outbreaks. *Frontiers in Psychology*, *11*, 3305.

Ognibene, T. C., & Collins, N. L. (1998). Adult attachment styles, perceived social support and coping strategies. *Journal of Social and Personal Relationships*, *15* (3), 323-345.

Ornell, F., Schuch, J. B., Sordi, A. O., & Kessler, F. H. P. (2020). "Pandemic fear" and COVID-19: Mental health burden and strategies. *Brazilian Journal of Psychiatry*, *42* (3), 232–235.

Osur, J., Ireri, E. M., & Esho, T. (2021). The Effect of COVID-19 and its Control Measures on Sexual Satisfaction among Married Couples in Kenya. *Sexual Medicine*, 100354.

Pietromonaco, P. R., & Overall, N. C. (2020). Applying relationship science to evaluate how the COVID-19 pandemic may impact couples' relationships. *American Psychologist*.

Randall, A. K., & Bodenmann, G. (2017). Stress and its associations with relationship satisfaction. *Current Opinion in Psychology*, *13*, 96–106.

Sakmar, E. (2015). Testing the vulnerability-stress-adaptation model in Turkey: A dyadic model.

Salin, M., Kaittila, A., Hakovirta, M., & Anttila, M. (2020). Family coping strategies during Finland's COVID-19 lockdown. *Sustainability*, *12* (21), 9133.

Schirring, L. (2020). Japan has 1st novel coronavirus case; China reports another death. CIDRAP. https:// www.cidrap.umn.edu

Shahabadi, A. Z., & Montazeri, M. (2019). A Survey of Factors Related to Marital Satisfaction among Married Women in Taft City, Iran. *Social Behavior Research & Health*.

Shariatmadar, A., & Fekriyan Arani, S. (2021). Studying the concerns, attitudes, and behavioral changes of married individuals during the COVID-19 crisis. Farhang-e-Moshavereh va Ravand-e-Darmaani, 12 (26), 109-134. (In Persian)

Vigl, J., Strauss, H., & Talamini, F. (2021). Changes in Relationship Satisfaction in the Early Stages of the COVID-19 Pandemic: A Cross-National Examination of Situational. *Dispositional, and Relationship Factors*.

Vinayak, S., & Dhanoa, S. (2017). Relationship of parental burnout with parental stress and personality among parents of neonates with hyperbilirubinemia. *The International Journal of Indian Psychology*, *4*, 102–111.

Journal of Applied Family Therapy	Vol. 4	No. 4	Fall 2023	413-427

Phenomenology of Positive Experiences of Married People on Marital Satisfaction during Covid-19 Pandemic

Sima. Hosseinpour[1] & Maryam. Gholamzaedh Jofreh.[2]*

Abstract

Aim: This study was done to analyze the positive experiences of married people on marital satisfaction during the Covid-19 pandemic in Ahvaz. **Method:** The research methodology was qualitative and phenomenological. A total of 20 Participants (saturated number) from married people were selected by purposeful sampling method. The semi-structured interviews were conducted with the participants. For the validity of the findings from the point of view of the experts, and for the reliability, the coding agreement coefficient was used, and its value was 0.92. **Results:** According to the results of thematic analysis, these themes were obtained: emotional intimacy and closeness between spouses, spouses' pastime and joint activities, the ability of spouses to adapt and cope with new experiences positively and positive encounters with new experiences, and opportunities for skills training. **Conclusion:** According to the study results, it can be seen that the Covid-19 pandemic in addition to negative aspects, has positive impacts and wide-ranging effects and consequences on marital relationships in various fields.

Keywords: *Covid-19, Pandemic, Marital satisfaction, Phenomenology*

1. Counseling Department, Ahvaz Branch, Islamic Azad University, Ahvaz, Iran.
2. ***Corresponding author:** Department Family Counseling, Ahvaz Branch, Islamic Azad University, Ahvaz, Iran
Email: gholamzadeh.mm723@gmail.com